

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ГЕОЛОГІЇ ТА НАДР УКРАЇНИ (Держгеонадра)

вул. Антона Цедіка, 16, м. Київ, 03057, тел. (044) 536-13-18, (044) 536-13-17, тел/факс: (044) 456-71-45
E-mail: office@geo.gov.ua, сайт: www.geo.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536031

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Офіс Генерального прокурора

вул. Різницька, буд. 13/15,
м. Київ, 01011

Асоціація професіоналів довкілля «РАЕВ»

e-mail: info@rae.com.ua

Державна служба геології та надр України опрацювала лист Офісу Генерального прокурора від 19.02.2025 № 27/2-15144ВИХ-25 (вх. Держгеонадр від 24.02.2025 № 4083-ЗА/1-25) щодо звернення ГС «Асоціація професіоналів довкілля «РАЕВ»» Л. Циганок від 03.02.2025 № 25/36 стосовно подачі форм звітності 5-ГР (тверді горючі, металічні та неметалічні корисні копалини), 7-ГР (підземні води) та в межах компетенції повідомляє.

Верховною Радою України прийнято Закон України від 01.12.2022 № 2805–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами», метою якого є створення прозорої, зручної та зрозумілої системи користування надрами, зменшення надмірного державного впливу на галузь, підвищення конкуренції та легалізації відносин у сфері користування надрами.

Статтею 5¹ Кодексу України про надра встановлено, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, створює та забезпечує функціонування єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами та її складових. Відкритий та безоплатний доступ до єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами та її складових здійснюється через Державний геологічний веб-портал.

Єдина державна електронна геоінформаційна система користування надрами включає складові зокрема, Державний фонд надр України, у тому числі Державний фонд родовищ корисних копалин та резерв цього фонду, що створюється на основі Державного кадастру родовищ і проявів корисних копалин та Державного балансу запасів корисних копалин з урахуванням

відомостей, отриманих з Державного земельного кадастру; форми звітності щодо обліку запасів корисних копалин, що подаються користувачами надр.

Держгеонадрами розроблені Інструкція із заповнення форми звітності № 5-ГР (тверді горючі, металічні та неметалічні корисні копалини) (річна) «Звітний баланс запасів корисних копалин за 20__ рік» та Інструкція із заповнення форми звітності № 7-ГР (підземні води) (річна) «Звітний баланс видобутку та використання підземних вод за 20__ рік», що затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 14.03.2016 № 97 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.07.2023 № 481), які зареєстровані в Міністерстві юстиції України 30.05.2016 за № 789/28919 (далі – Інструкції).

Інструкціями встановлений порядок складання форм звітних балансів запасів корисних копалин № 5-ГР (тверді горючі, металічні та неметалічні корисні копалини) (річна) «Звітний баланс запасів корисних копалин за 20__ рік» та № 7-ГР (підземні води) (річна) «Звітний баланс використання підземних вод за 20__ рік» в електронному кабінеті надрокористувача на Державному геологічному веб-порталі з метою отримання систематизованої інформації про їх кількість, якість, видобуток, втрати та ступінь промислового освоєння, а також забезпечення автоматизації ведення державного обліку запасів і ресурсів твердих горючих, металічних, неметалічних корисних копалин, підземних вод, Державних балансів запасів металічних корисних копалин, Державних балансів твердих горючих корисних копалин, германію та метану вугільних родовищ, Державних балансів запасів неметалічних корисних копалин та корисних копалин для будівництва, Державних балансів запасів корисних копалин «Води підземні питні та технічні, мінеральних, теплоенергетичних, промислових, лікувальної ропи».

Поряд з тим, наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19.09.2024 №1169, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.10.2024 за № 1514/42859, внесено зміни до Інструкцій, в яких визначено, що помилки або недостовірні дані, виявлені суб'єктом господарювання у формі 5-ГР, 7-ГР, можуть бути виправлені шляхом подання виправленої (уточненої) форми 5-ГР, 7-ГР не пізніше 01 березня наступного за звітним роком, а також в інший період за результатами перевірки органів державного нагляду (контролю), контролюючих органів ДПС та перевірки заповнення форми щодо повноти викладення інформації, відповідності зазначених відомостей вимогам цих Інструкцій та інших нормативно-правових актів із зазначенням підстави виправлення у всіх випадках.

Також, слід зазначити, що на Державному геологічному веб-порталі padra.gov.ua в Електронному кабінеті надрокористувача забезпечено можливість подання звітних балансів корисних копалин, розміщені інструкції та посібники зі складання відповідних звітностей.

Доступ до Електронного кабінету надається користувачу надр після проходження процедури електронної ідентифікації в установленому

законодавством порядку, у тому числі з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базуються на кваліфікаційному сертифікаті відкритого ключа id.gov.ua.

На адресу Асоціації професіоналів довкілля листом Держгеонадр від 09.01.2024 № 152/02-1/2-24 (додається) надана інформація про відсутність відповідальності за неподання форм звітності відповідно до наказу Мінприроди «Про затвердження форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин та інструкцій з їх заповнення» від 14.03.2016 № 97, зареєстрованого в Мінюсті 30.05.2016 за № 789/28919.

Слід зазначити, що принцип не застосування адміністративної та/або кримінальної відповідальності за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів, встановлений Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 № 2115-IX, не забороняє надрокористувачеві подавати звітність у строки, встановлені наказом Мінприроди «Про затвердження форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин та інструкцій з їх заповнення» від 14.03.2016 № 97, зареєстрованим в Мінюсті 30.05.2016 за № 789/28919.

Натомість, Угодою про умови користування надрами що є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами встановлені права та обов'язки надрокористувача.

Стаття 13 Конституції України проголошує, що земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які перебувають у межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності українського народу. Від імені українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією.

Кодексом України про надра визначено що, надра є виключною власністю Українського народу і надаються тільки у користування.

Право користування надрами надається шляхом надання спеціального дозволу на користування надрами.

Користування надрами є платним, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Плата справляється за користування надрами в межах території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони.

Особливими умовами спеціального дозволу зазначається своєчасна і в повному обсязі сплата обов'язкових платежів до Державного бюджету згідно з чинним законодавством та слугує додатковою підставою для відмови у внесенні змін до спеціального дозволу на користування надрами є наявність інформації про наявність податкового боргу з рентної плати. Шляхом запитів Державною податковою службою України проводиться звірка на підставі форм звітності, наданих надрокористувачами Державній службі геології та надр України з метою правильного нарахування податкових зобов'язань.

Таким чином неподання звітності може призвести до не виконання особливих умов спеціального дозволу.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин та рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, встановлюються Податковим кодексом України. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин відповідно до угоди про розподіл продукції справляється відповідно до Закону України "Про угоди про розподіл продукції".

Плата за користування надрами зараховується до державного і місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України.

Плата за користування надрами, що надходить до бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів і міських бюджетів міст Києва та Севастополя, розподіляється між місцевими бюджетами відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами.

В умовах воєнного стану надзвичайно важливо забезпечити недопущення втрат до бюджету та ухилення платника від сплати податків, які йдуть на обороноздатність держави.

Також слід зазначити, що метою здійснення обліку запасів і ресурсів корисних копалин є отримання систематизованої інформації про їх кількість, якість, видобуток, втрати та ступінь промислового освоєння для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення раціонального та комплексного використання родовищ у процесі промислової розробки, а також для визначення напрямів подальшого геологічного вивчення надр.

Подання звітностей онлайн, надасть змогу автоматизованого ведення державного обліку видобутку та використання твердих горючих, металічних та неметалічних корисних копалин, підземних вод і Державних балансів запасів корисних копалин.

Разом з тим повідомляємо, що даний лист не встановлює норми права, не містить тлумачень законодавства України та носить лише інформаційний характер.

Додаток: на 2 арк. першому, другому адресатам.

Голова

Олег ГОЦИНЕЦЬ